

POGOVOR S PREDSEDNIKOM OK ZSMS LJUBLJANA CENTER

Dovolj je bilo resolucij!

Na nedavni volilno-programski seji občinske konference ZSMS Ljubljana Center so mladi iz naše občine ocenili svoje delovanje v prvem mandatu po 10. kongresu ZSMS, spregovorili pa so tudi o številnih nalogah, ki jih čakajo v drugem mandatu. Naloge so zahtevne, skupno vsem pa je, da se mladi vedno bolj vključujejo v vsa temeljna področja in vprašanja razvoja naše družbe. To pa hkrati pomeni tudi, da polagoma presegajo zapiranje mladinske organizacije v krog »svojih« problemov. Več o nalogah, ki jih občinska konferenca ZSMS Ljubljana Center načrtuje v prihodnjem obdobju, je povedal njen predsednik Pavle Pensa.

»Glede na to, da je osnovna dejavnost v občini trgovina, smo se odločili poglobljeno obravnavati celotno problematiko na tem področju. Posebna konferenca na to temo bo 12. novembra. Na njej bo govor med drugim o dohodkovnem povezovanju med proizvodnjo in trgovino, o odnosu med potrošnikom in trgovino, predvsem o večji vlogi potrošniških svetov. Mlade pa zanima tudi samoupravni odnos v trgovini, koliko se mlada dejansko vključuje v samoupravljanje, saj hkrati ugotavljamo, da osnovne organizacije ZSMS v OZD s področja trgovine niso kaj prida dejavne. Končno bomo spet odkrito spregovorili o delovnih pogojih, s poudarkom na položaju učencev v gospodarstvu, o katerih smo lani pripravili posebno konferenco. V pripravah na konferenco bomo obiskali pet organizacij: Namo, Centromerker, Tkanino, Elektrotehno in Mercator,« je pripovedoval Pavle Pensa.

Do konca letošnjega leta in za začetek prihodnjega pa je v programu še nekaj vprašanj, ki se jih nameravajo lotiti mladi v Centru. Katere so še posebej pomembne?

»Opozoril bi na aktivnost glede povezovanja šolskih znanstvenih organizacij, predvsem z vidika razvijanja inovatorstva. O tem smo se že pogovarjali s tovarno Rog, povezati pa se nameravamo tudi s strojno fakulteto, da bi ugotovili, kakšne so možnosti za

vključevanje mladih na tem področju. Naslednja naloga je problemska konferenca, ki jo bomo pripravili s poudarkom na informiranju v delegatskem sistemu – kakšno je gradivo oziroma v kolikšni meri se na osnovi delegatskega gradiva delegati v resnici lahko odločajo.

Ugotavljamo, da smo z mladimi iz družbenih organizacij in društev (kolektivnih članov ZSMS) praktično povsem izgubili stik. V njih pa še zdaleč ni vse, kot bi bilo treba – vodijo jih v glavnem starejši, mladi člani pa imajo na programska izhodišča razmeroma »skromen vpliv.

Konec leta bomo pregledali rezultate priprav na usmerjeno izobraževanje, predvsem kar zadeva mrežo šol, programe in učbenike.

Več pozornosti pa bomo morali v naši občini nameniti tudi mladim v kulturi. Osnovna organizacija ZSMS zdaj deluje le v Operi, medtem ko je v Drami kaj kmalu po ustanovitvi zamrla.

Med pomembnimi nalogami pa naj omenim še akcijo za sprejem mladih v enote teritorialne obrambe. V prvi fazi smo zajeli le tiste mlade, ki živijo v občini Center (doslej je 20 kandidatov). Zanimanje med mladimi je veliko, zato bomo v drugi fazi akcijo izvedli v vseh osnovnih organizacijah, ki delujejo v občini.

Med nalogami ste si mladi v občini Center zapisali tudi

preseganje forumskega dela...

»Gre pravzaprav za trajno in zelo zahtevno nalogo, saj v naši občini deluje skorajda 300 osnovnih organizacij ZSMS. Edini način je čimveč neposrednih stikov z osnovnimi organizacijami. Prav zato smo letos še posebno pozornost namenili kadrovanju. Poleg tega se bomo problemov skušali lotevati čimbolj konkretno, saj je bilo raznih resolucij v mladinski organizaciji vsekakor dovolj v preteklosti. Nameravamo pa se tudi bolj odpirati navzven in se povezovati tudi z mladimi iz drugih občin.

Kako bi lahko ocenili delovanje mladinske organizacije v krajevnih skupnostih?

»V prejšnjih osmih krajevnih skupnostih so bili mladi povsod organizirani, še posebej dobro so delali tam, kjer so imeli prostor. Sicer pa je osnovna naloga mladinske organizacije v krajevni skupnosti organizirano preživljanje prostega časa. Na Poljanah so se mladi organizirali že po preoblikovanju, drugod pa za zdaj še ne. Sicer pa mladi v krajevnih skupnostih delujejo zelo različno, pojavljajo se precejšnja nihanja, kot da ne najdejo vsebine dela. Prav zato tudi še nismo uspeli uresničiti zamisli, da bi ustanovili mladinske centre, v katerih bi lahko potekale razne dejavnosti mladih – od izobraževanja pa do zabave. Jasno je, da samo s političnim delom mladih v krajevnih skupnostih (ki so poleg tega organizirani še v šolah ali OZD) ni moč angažirati, zato je potrebno organizirati tudi interesne dejavnosti. V ta namen pa bi seveda potrebovali ustrezen prostor. Tudi v občini Center je še precej neizkoriščenih kletnih ali podstrešnih prostorov, ki bi jih lahko preuredili že z malo dobre volje, minimalnimi sredstvi ter prostovoljnimi delom mladi sami.

TANJA KERŠMANC

S SEJE PREDSEDSTVA OK SZDL

Preskrba ob kontroli potrošnikov

Glede na to, da sveti potrošnikov v krajevnih skupnostih in konferenca svetov potrošnikov v občini še nimajo tiste vloge, ki bi jo morali imeti, morajo samoupravnemu organiziranju in delovanju svetov potrošnikov posvetiti vso pozornost vse družbenopolitične organizacije ter samoupravni in upravni organi. Posebej je potrebno proučiti možnosti o oblikovanju svetov za posamezne trgovine oziroma storitvene dejavnosti, ker bi tako nadzor in sodelovanje potrošnikov organizirali tam, kjer se dnevno srečujejo s prodajalci in izvajalci uslug.

V krajevnih konferencah je potreben konkreten odgovor na to, kje bomo sodelovali pri zagotavljanju in nadzoru preskrbe z osnovnimi življenjskimi živili in potrebščinami (trgovine z živili, obrati družbene prehrane, bifeji, trgovine s kurivom itd.) in kakšno bo sodelovanje s samoupravnimi organi oziroma zaposlenimi v teh organizacijah združenega dela, da bo najširšemu krogu potrošnikov zagotovljena odgovarjajoča preskrba po najnižjih cenah in ob popolni kontroli potrošnikov.

Poleg osnovnih nalog svetov potrošnikov, ki obsegajo zbiranje pripomb, pritožb in želja potrošnikov ter posredovanje teh pristojnim organom in organizacijam združenega dela, sodelovanje z inšpekcijskimi službami in drugimi pristojnimi organi in institucijami ter sodelovanje pri določanju kvalitete, izbora in cen blaga, je potrebno zlasti poudariti tudi skrb za vzgojo in izobraževanje potrošnikov v smislu utrjevanja kulturnih navad in preprečevanja nepravilne potrošniške mrzlice in kopičenja zalog.

Izredno pomembna bo v bodoče vloga svetov potrošnikov pri svetovanju potrošnikov pri izbiri živil, tako novih kot tistih, ki smo jih že opustili, ter pri spreminjanju prehrabnih navad. Sveti potrošnikov morajo imeti vpliv na mrežo posameznih trgovin in delovni čas, ki mora biti bolj prilagojen potrošnikom.

Delegatska konferenca svetov potrošnikov v občini bi morala nuditi svetom potrošnikov več organizirane pomoči pri skupnem delovanju in razreševanju tistih vprašanj, ki presega delovanje svetov potrošnikov v krajevnih skupnostih. Sveti potrošnikov bodo morali sami in prek delegatskih konferenc svetov potrošnikov v občini spremljati tudi delovanje zborov izvajalcev in uporabnikov v vseh oblikah menjave dela, kjer se neposredno odloča o zadevah, ki vplivajo na življenjski standard delovnih ljudi in občanov. Istočasno pa bo morala konferenca svetov potrošnikov omogočati temeljnimi oblikami organiziranja potrošnikov ustreznejše in učinkovitejše stalne stike z gospodarskimi, planskimi in inšpekcijskimi službami ter prek delegatov s samoupravno interesno skupnostjo za preskrbo v mestu.

Konferenca svetov potrošnikov v občini bo še v letošnjem letu organizirala v sodelovanju z izvršnim odborom občinske konference SZDL seminar za člane svetov potrošnikov in jih seznanila z namenom, pomenom, vsebino, metodami in oblikami delovanja samoupravno organiziranih potrošnikov v krajevnih skupnostih, občini in mestu.

J. Š.

PRESPLOŠNA OSNUTKA DRUŽBENIH DOGOVOROV

Izmerimo delo vodilnih

Javno razpravo o osnutku družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, in o osnutku družbenega dogovora o skupnih osnovah za povračilo stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del in nalog, so organizacije in organi sindikata na vseh ravneh njihove organiziranosti že končali. Prav tako se zaključujejo tudi vse ostale priprave na 2. konferenco Zveze sindikatov Slovenije.

Namen javne razprave o osnutkih obeh družbenih dogovorov je bil med drugim tudi, da bi delavci ocenili svoje sisteme delitve po delu in rezultatih dela, oziroma v kolikšni meri so uveljavili in uresničili stališča Republiškega sveta zveze sindikatov o pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanju načela delitve po delu in rezultatih dela.

V obširni analizi samoupravnih aktov s področja pridobivanja in delitve dohodka

je ugotovljena vrsta nepravilnosti. Naj omenimo le nekatere: osebni dohodek je v nekaterih organizacijah združenega dela v naši občini (in verjetno ne le v naši) odvisen le od analitične ocene sestavljenosti del in nalog, manjkajo pa določila o stimulativnem delu, v kolikor so doseženi boljši rezultati dela; ponekod ni izdelanih meril za delavce, ki opravljajo režijska dela, kot tudi ne merila za osebne dohodke vodstvenih in vodilnih delavcev (le razmerja med

najvišjim in najnižjim osebnim dohodkom so prav gotovo premalo); višina točke za posamezne obračunske mesece se določa v ozkih strokovnih krogih, ne pa na delavskih svetih temeljnih organizacij združenega dela; ni izdelanih ustreznih meril za oblikovanje sklada skupne porabe in njegovo delitev (posebno regres za letni dopust in dodeljevanje stanovanj ter stanovanjskih kreditov)....

To še zdaleč niso vse ugotovljene nepravilnosti. Kljub izredno kratkemu roku in ob upoštevanju, da poteka v združenem delu široka aktivnost pri obravnavi planskih dokumentov, pa je komisija za družbenoekonomske odnose pri občinskem svetu ZSS ugotovila, da so osnovne organizacije odgovorno pristopile k obravnavanju obeh

družbenih dogovorov, in da je večina delovnih organizacij pokazala vso odgovornost pri izdelavi ustreznih meril nagrajevanja po delu in skušala na osnovi sprotne analize sistem tudi dograjevati.

Med splošnimi pripombami naj povemo, da so si bili vsi, ki so osnutek družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo obravnavali, enotni, da je le-ta presplošen in da ne zagotavlja doslednejšega uveljavljanja načel delitve po delu in rezultatih dela.

Naslednja skupna pripomba je, da zaradi nepriloženih prilog (metodologije kriterijev) in nedorečenosti rokov njihove izdelave, lahko določila družbenega dogovora zavirajo prizadevanja organizacij združenega dela za uveljavljanje načel delitve po delu. Postavljajo jih namreč v pasivno vlogo čakanja na enotno metodologijo in strokovne podlage za posamezne kriterije. Več osnovnih organizacij ZS je podalo tudi pri-

pombo, da se uvaja vrsta novih kazalcev. Zakon o združenem delu in odlok o kazalcih namreč že vsebujeta vrsto kazalcev, ki opredeljujejo uspešnost gospodarjenja in delitve dohodka, ne opredeljujejo pa kazalcev za posebne pogoje gospodarjenja v panogi. Kazalce, ki jih določa osnutek družbenega dogovora bi zato bilo potrebno uskladiti z ZZD in jih poenostaviti. V nasprotnem primeru bi bili namreč priča nepotrebnemu povečevanju administrativnega dela.

Pa še pripomba na osnutek družbenega dogovora o skupnih osnovah za povračilo stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del in nalog. Opredelitev posameznih nadomestil je veliko presplošna. Nujno se zato postavlja vprašanje poenotenja nadomestil, saj bodo sicer nekatere organizacije združenega dela lahko izplačevale znatno večja nadomestila kot druge. Pojavlja se neenak položaj pogojev poslovanja v panogah: gospodarstvo – družbene dejavnosti.

DARINKA LEGAT ČOŽ